

สำนักเลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
รับที่ 7991 สวค
วันที่ 4 ก.ค. 2555 14.35

ที่ พณ ๐๖๐๓/๒๑๓๓

กระทรวงพาณิชย์
๔๔/๑๐๐ ถนนนนทบุรี ๑
อ.เมือง จ. นนทบุรี ๑๑๐๐๐

สวค 1/191
4.10.55
IS.0006

๓ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ปี ๒๐๑๒
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แถลงการณ์รัฐมนตรีการค้าเอเปค ปี ๒๐๑๒
๒. แถลงการณ์เรื่อง การสนับสนุนระบบการค้าพหุภาคีและการต่อต้านการใช้มาตรการกีดกันทางการค้า

ตามที่สหพันธรัฐรัสเซียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปค ครั้งที่ ๑๘ (The 18th APEC Minister Responsible for Trade Meeting) ระหว่างวันที่ ๔-๕ มิถุนายน ๒๕๕๕ ณ เมืองคาซาน สหพันธรัฐรัสเซีย โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ (นายบุญทรง เตริยาภิรมย์) เป็นหัวหน้าคณะผู้แทนของกระทรวงพาณิชย์และหัวหน้าคณะผู้แทนประเทศไทย นั้น

กระทรวงพาณิชย์ ขอเรียนผลการประชุม (รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑) สรุปสาระสำคัญ ดังนี้

๑. การสนับสนุนการเจรจาการค้ารอบโดฮา และต่อต้านการใช้มาตรการกีดกันทางการค้า
รัฐมนตรีการค้าเอเปคได้ออกแถลงการณ์ (Stand-alone Statement) เรื่อง

“Supporting the Multilateral Trading System and Resisting Protectionism” รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ โดยมีสาระสำคัญ คือ

- สนับสนุนการเจรจาพหุภาคีขององค์การการค้าโลก (WTO) รอบโดฮา^๑ โดยปรับเปลี่ยนจากการเจรจาในรูปแบบเดิม ที่เน้นการเจรจาแบบ Single Undertaking ซึ่งจะต้องตกลงกันได้ทุกเรื่อง เปลี่ยนมาสนับสนุนการเจรจาในรูปแบบใหม่ๆ (different, fresh, and credible negotiating approaches) เพื่อเพิ่มโอกาสที่จะทำให้สามารถเจรจาตกลงกันได้มากขึ้น โดยมุ่งหวังให้การเจรจาการค้าสามารถมีผลลัพธ์และประสบความสำเร็จได้ต่อไป

- ต่อต้านการใช้มาตรการกีดกันทางการค้า (Protectionism) โดยยืนยันความมุ่งมั่นในการปฏิบัติตามปฏิญญาผู้นำเอเปค ปี ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ที่จะไม่ออกมาตรการใหม่ๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อ

^๑ ในการประชุมระดับรัฐมนตรีองค์การการค้าโลก ครั้งที่ ๔ เมื่อเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๔ ณ กรุงโดฮา ประเทศกาตาร์ ที่ประชุมได้ประกาศเปิดการเจรจาการค้ารอบโดฮา เพื่อให้การค้าโลกเป็นไปอย่างเสรีและเป็นธรรมมากขึ้น โดยเน้นให้ความสำคัญกับประเทศกำลังพัฒนา

กรม 70 U
กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ
เจริญ สุวิทย์กุล ไซง ไซง ไซง AEC

การค้าและการลงทุน ทั้งการค้าสินค้าและการค้าบริการ ไม่ออกข้อจำกัดใหม่ในด้านการส่งออก และไม่ใช้มาตรการที่ไม่สอดคล้องกับความตกลง WTO ไปจนถึงปี ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕)

๒. การส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคและการขยายการค้า

(Trade and Investment Liberalization, Regional Economic Integration)

๒.๑ การทบทวนเป้าหมายโบกอร์ ที่ประชุมยืนยันความมุ่งมั่นต่อการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกการค้าและการลงทุน และยินดีต่อความคืบหน้าในการมุ่งสู่เป้าหมายโบกอร์^๑ ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินการเพื่อให้เกิดความตกลงการค้าเสรีของภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก (Free Trade Area of the Asia-Pacific: FTAAP) ในอนาคต สมาชิกส่วนใหญ่เห็นว่าควรมี Roadmap ที่ชัดเจนเพื่อมุ่งสู่ FTAAP และสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพของบุคลากรของสมาชิก “Capacity Building Needs Initiative” เพื่อรองรับการเจรจา FTAAP ในอนาคตต่อไป

๒.๒ ประเด็นการค้าการลงทุนมิติใหม่ (Next generation trade and investment issues : NeGTI) ที่ประชุมให้การรับรองข้อเสนอของรัสเซีย เรื่องความโปร่งใสภายใต้ความตกลงทางการค้า (Transparency in Trade Agreements) เป็นประเด็นการค้าการลงทุนมิติใหม่ สำหรับปี ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) และขอให้เจ้าหน้าที่เพิ่มความเข้มข้นของการทำงานในประเด็น NeGTI ที่จะนำไปหรือเพิ่มเติมในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีในเอเชีย-แปซิฟิก (Free Trade Area of Asia-Pacific : FTAAP) ในอนาคต และรายงานความคืบหน้าในการประชุมรัฐมนตรีเอเปค (APEC Ministerial Meeting: AMM) ที่จะมีการขึ้นในเดือนกันยายน ศกนี้

ทั้งนี้ ประเทศไทยได้กล่าวสนับสนุนที่ข้อเสนอของรัสเซีย เรื่องความโปร่งใสภายใต้ความตกลงทางการค้า ได้รับการคัดเลือกให้เป็นประเด็น NeGTI โดยกล่าวว่า ปัจจุบันมีความตกลงการค้าที่ใช้บังคับอยู่มากกว่า ๓๐๐ ฉบับ ความโปร่งใสจะเป็นกลไกสำคัญช่วยให้ภาคเอกชน โดยเฉพาะผู้ประกอบการวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) สามารถใช้ประโยชน์จากความตกลงทางการค้า นอกจากนี้ เห็นว่าความโปร่งใสจะช่วยส่งเสริมกระบวนการปฏิรูปกฎระเบียบภายในประเทศอีกทางหนึ่งด้วย

๒.๓ การจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมของเอเปค ตามมติของผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปค เมื่อปี ๒๕๕๔ (ค.ศ. ๒๐๑๑) ระบุให้ในปี ๒๕๕๕ (ค.ศ. ๒๐๑๒) ให้สมาชิกจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมของเอเปค ที่มีผลกระทบโดยตรงในเชิงบวกต่อการสนับสนุนเป้าหมายการเจริญเติบโตสีเขียวและการพัฒนาอย่างยั่งยืนของเอเปค เพื่อนำมาลดภาษีลงเหลือร้อยละ ๕ หรือต่ำกว่า ภายในสิ้นปี ๒๕๕๘ ที่ประชุมจึงได้มีมติให้สมาชิกอุตสาหกรรมที่มีอยู่ทั้งหมดในการจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมฯ ภายในการประชุม AMM ๒๐๑๒ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายของผู้นำฯ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปหารือกันอีกครั้ง ในเดือนกรกฎาคม ศกนี้ ที่เม็กซิโก ซึ่งการจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมของเอเปค จะไม่กระทบต่อทำทีการเจรจาเรื่องนี้ของสมาชิกภายใต้ WTO

^๑ ในการประชุมผู้นำเอเปคที่เมืองโบกอร์ ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อปี ๒๕๓๗ (ค.ศ. ๑๙๙๔) ที่ประชุมเห็นชอบที่จะให้มีการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุนในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก โดยเริ่มจากสมาชิกที่พัฒนาแล้วภายในปี ๒๕๕๓ (ค.ศ. ๒๐๑๐) และสมาชิกกำลังพัฒนาภายในปี ๒๕๖๓ (ค.ศ. ๒๐๒๐)

๓. การเสริมสร้างความมั่นคงทางอาหาร (Strengthening Food Security)

ที่ประชุมกล่าวยินดีต่อความสำเร็จของรัฐมนตรีความมั่นคงทางอาหารของเอเปค ในการจัดทำปฏิญญาคาซันว่าด้วยความมั่นคงทางอาหาร (Kazan Declaration on APEC Food Security) และ จะให้การสนับสนุนเพื่อบริหารจัดการเพิ่มการลงทุนและผลผลิตด้านการเกษตร การอำนวยความสะดวกทางการค้าและการพัฒนาตลาดอาหาร การเพิ่มความปลอดภัยและคุณภาพอาหาร การส่งเสริมการจัดการระบบนิเวศอย่างยั่งยืนและต่อต้านการทำประมงที่ผิดกฎหมาย และการปรับปรุงการเข้าถึงอาหารให้กับกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางสังคม

ที่ประชุมสนับสนุนการเพิ่มการลงทุนในภาคการเกษตรและการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรอย่างยั่งยืน โดยการกระตุ้นการลงทุนและนำนวัตกรรมเทคโนโลยีมาใช้ โดยให้ความสำคัญกับการดึงดูดการลงทุนระยะยาวในภาคการเกษตร และเห็นว่าภาครัฐควรมีบทบาทในการสร้างเงื่อนไขที่เหมาะสมสำหรับชาวไร่/ชาวนาและผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ รวมทั้งรับทราบความจำเป็นในการมีเป้าหมายที่ชัดเจน เพื่อกำหนดการลงทุนจากภาคเอกชนในภาคการเกษตร การปรับปรุงบรรยากาศการลงทุน การเพิ่มความโปร่งใส และการลดอุปสรรคการลงทุนในภาคการเกษตร

๔. การสร้างห่วงโซ่อุปทานที่เชื่อถือได้ (Establishing Reliable Supply Chain)

ที่ประชุมเน้นย้ำความสำคัญของการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อปรับปรุงสมรรถนะห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain Performance) ให้ได้ร้อยละ ๑๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) โดยการลดต้นทุน ระยะเวลา และความไม่แน่นอน ในการเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการภายในภูมิภาค และยืนยันว่าการดำเนินการในด้านนี้จะช่วยสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายโบกอร์ ในการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนในภูมิภาคเอเปค ตลอดจนสนับสนุนการเจริญเติบโตและความรุ่งเรืองในภูมิภาคเอเปค

ที่ประชุมให้การสนับสนุนการดำเนินการด้านต่างๆ เพื่อปรับปรุงสมรรถนะห่วงโซ่อุปทาน เช่น การมีเส้นทางห่วงโซ่อุปทานที่หลากหลาย (Diversification of Supply Chain Routes) เพื่อลดต้นทุนการประกอบธุรกิจ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อห่วงโซ่อุปทานอัจฉริยะ (Intelligent Supply Chains) ซึ่งจะช่วยสามารถบริหารจัดการห่วงโซ่อุปทานและระบบโลจิสติกส์ได้ดีขึ้น มีความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น และสามารถติดตามสินค้าได้แม่นยำมากขึ้น

ในการนี้ ประเทศไทยได้กล่าวสนับสนุนและผลักดันให้เอเปคดำเนินโครงการที่เป็นประโยชน์กับ SMEs โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาให้ SMEs แข็งแรง และการสนับสนุนให้ SMEs เข้าร่วมในห่วงโซ่อุปทาน เพราะไทยเป็นส่วนหนึ่งในห่วงโซ่อุปทานของโลกในสาขาต่างๆ รวมทั้งอิเล็กทรอนิกส์ ยานยนต์ และชิ้นส่วน และอาหาร การดำเนินการของเอเปคในเรื่องเหล่านี้จึงเป็นประโยชน์กับ SMEs ของไทยด้วย

๕. ความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตของนวัตกรรม (Intensive Cooperation to Foster Innovative Growth)

ที่ประชุมตระหนักถึงความสำคัญของนวัตกรรมอันเป็นปัจจัยสำคัญต่อการเจริญเติบโตของภูมิภาคเอเปค และเห็นชอบให้มีการประชุม “Chief Science Advisors” ของสมาชิกเอเปค ในปี ๒๕๕๖ (ค.ศ. ๒๐๑๓) เพื่อให้เกิดเครือข่ายและหารือในประเด็นวิทยาศาสตร์ที่มีความสำคัญต่อภูมิภาค รวมทั้งเสริมสร้างความสัมพันธ์ด้านวิทยาศาสตร์ในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของเอเปค

ที่ประชุมตระหนักถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจในการหารือเรื่องนโยบายด้านนวัตกรรมเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในภูมิภาคเอเปค และสนับสนุนการเพิ่มบทบาทของภาคธุรกิจและ

ภาคการศึกษาโดยการจัดตั้ง “Policy Partnership on Innovation” หรือ PPI ต่อไป นอกจากนี้ ครอบคลุมถึงบทบาทของผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการเป็นแหล่งนวัตกรรมและความคิดก้าวหน้า โดยเน้นความสำคัญของการลดอุปสรรคการค้าและการลงทุนสำหรับ SMEs และสนับสนุน SMEs ให้นวัตกรรมในสาขาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (green sectors) รวมทั้งได้ให้ความสำคัญกับผู้ประกอบการรุ่นใหม่ และสนับสนุนการสร้างเครือข่ายผู้ประกอบการรุ่นใหม่ (Young Entrepreneurs Network : YEN) ซึ่งการประชุม YEN ครั้งแรก มีกำหนดจัดขึ้นในเดือนสิงหาคม ศกนี้ ที่เมืองเซนต์ปีเตอส์เบิร์ก

๖. การหารือทวิภาคีระหว่างไทยกับแคนาดา

ในช่วงการประชุมรัฐมนตรีการค้าเอเปคครั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ได้มีการหารือทวิภาคีกับ Mr. Ed Fast, Minister of International Trade and Minister for the Asia-Pacific Gateway ประเทศแคนาดา สรุปได้ดังนี้

แคนาดา เสนอจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) กับไทย โดยเห็นว่าไทยเป็นศูนย์กลางและเป็นผู้นำของภูมิภาคอาเซียน การทำ FTA ระหว่างกันได้ จะทำให้การค้าของทั้งสองฝ่ายขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก และเห็นว่าไทยสามารถเป็นฐานในการขยายการค้าและการลงทุนของแคนาดาสู่ประเทศในกลุ่มอาเซียน (อีก ๙ ประเทศ) ได้

ไทย แจ้งว่าให้ความสำคัญกับแคนาดา ซึ่งถือว่าเป็นตลาดในภูมิภาคอเมริกาอันดับต้น ๆ ของไทย และเห็นด้วยกับแคนาดาว่า ทั้งสองประเทศยังมีโอกาสที่จะขยายการค้าระหว่างกันได้อีกมาก จึงเห็นว่าในขั้นนี้อาจเริ่มทำการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างกัน

๗. ข้อสังเกต/ข้อคิดเห็น

๗.๑ การเจรจาใน WTO รอบโดฮา ได้ยืดเยื้อมาเป็นเวลาเกือบ ๑๑ ปีแล้ว และขณะนี้อยู่ในภาวะชะงักงัน ปัจจุบัน WTO มีสมาชิก ๑๕๕ ประเทศ ซึ่งการเจรจาตัดสินใจเรื่องต่างๆ ใน WTO จะใช้ระบบฉันทมติ (consensus) ทำให้การเจรจามีความล่าช้ามาก ดังนั้น กลุ่มประเทศพัฒนาแล้วใน WTO ที่เป็นสมาชิกเอเปค เช่น ออสเตรเลีย แคนาดา ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และสหรัฐฯ หันมาใช้เวทีเอเปค ซึ่งมีสมาชิกเพียง ๒๑ เขตเศรษฐกิจ ในการผลักดันให้การเจรจาเรื่องต่างๆ มีความคืบหน้าก่อน จากนั้นจึงนำไปผลักดันในเวที WTO ต่อไป เช่น การผลักดันให้มีการเจรจาขยายขอบเขตสินค้าภายใต้ความตกลงว่าด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology Agreement : ITA)^๑ และการผลักดันให้สินค้าใช้แล้วที่นำมาผลิตใหม่ (Remanufactured Products) ได้รับการปฏิบัติเท่าเทียมกับสินค้าใหม่ เป็นต้น

๗.๒ เอเปคได้ดำเนินการเพื่อผลักดันการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น เพื่อมุ่งเป้าหมายระยะยาวของการเจรจาความตกลง FTAAP ในอนาคต การเจรจาเรื่องต่างๆ จึงมีความเข้มข้นมากขึ้น เช่น การจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมของเอเปค การคัดเลือกประเด็นการค้าการลงทุนมิติใหม่ ตลอดจนการสร้างเชื่อมโยงของห่วงโซ่อุปทาน และการส่งเสริมนโยบายนวัตกรรมที่มีประสิทธิภาพ ไม่เลือกปฏิบัติ และขับเคลื่อนโดยกลไกตลาด เป็นต้น

๗.๓ ประเด็นเรื่องการจัดทำรายการสินค้าสิ่งแวดล้อมของเอเปค เพื่อนำมาลดภาษีให้เหลือร้อยละ ๕ หรือต่ำกว่า ภายในปี ๒๕๕๘ (ค.ศ. ๒๐๑๕) เป็นประเด็นสำคัญของการประชุมครั้งนี้ เนื่องจาก

^๑ ITA เป็นความตกลงที่สมาชิก WTO จำนวน ๗๐ ประเทศ รวมทั้งไทยได้เข้าร่วมเป็นภาคี มีผลใช้บังคับตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ (ค.ศ. ๑๙๙๖) ซึ่งเอเปคพยายามผลักดันให้เกิดการเจรจาใน WTO โดยเร็ว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อขยายขอบเขตความตกลง ITA โดยเพิ่มรายการสินค้าและจำนวนสมาชิก

